

Opgørelse af produktivitet i behandlingspsykiatrien 2010

Regionsrådet har gennem de seneste budgetforlig udtrykt forventning om en øget produktivitet i psykiatrien.

Produktivitet defineres som forholdet mellem ydelser og ressourcer. I vurderingen af produktivitetsudviklingen er det hensigtsmæssigt også at inddrage en vurdering af den faglige kvalitet. Et sådan måltal bør derfor indgå i den samlede vurdering af produktivitetsudviklingen, idet øget produktivitet bør have en sammenhæng til faglig kvalitet

På Forretningsudvalgets møde d. 11. januar 2011 blev det besluttet, at Regionsrådet forelægges en beskrivelse af udviklingen i produktivitet og aktivitet i psykiatrien i Region Midtjylland.

Endvidere blev det besluttet at produktivitetsudviklingen i psykiatrien i Region Midtjylland fremadrettet følges gennem to indikatorer for produktivitet, suppleret af en indikator for kvalitet.

1. Udgifter pr. patient (unikke cpr.nr.)
2. Antal patienter pr. ansat.
3. Samlet målopfyldelse for NIP skizofreni.

De to indikatorer for produktivitet indgår som centrale nøgletal i den benchmarkinganalyse af psykiatrien, som Danske Regioner har offentliggjort i marts 2011.

Definitionen af måltallene i Region Midtjylland følger så vidt muligt Danske Regioners definitioner, men afviger på et enkelt punkt. Danske Regioner anvender "de tilrettede nettodriftsudgifter" til beregning af måltallet for udgifter pr. patient. "De tilrettede nettodriftsudgifter" for 2010 opgøres i april/maj 2011, og er først tilgængelige medio maj 2011. Notatet anvender i stedet nettodriftsudgifter tillagt forbruget af sats-pulje midler. Forskellen består i, at der eksempelvis ikke tages højde for udenregionale indtægter/udgifter, statslige indtægter, midler anvendt til forskning m.v.

Dato 08-04-2011

Henrik Juul-Madsen

Tel. +45 78470111

Henrik.Juul-madsen@ps.rm.dk

1-01-74-27-10

Side 1

Notatet beskriver udviklingen i aktivitet og produktivitet i behandlingspsykiatrien i Region Midtjylland i perioden 2008 til 2010.

Udviklingen i aktivitet 2008 til 2010.

Aktivitetsudviklingen beskrives på tre parametre for behandlingspsykiatrien:

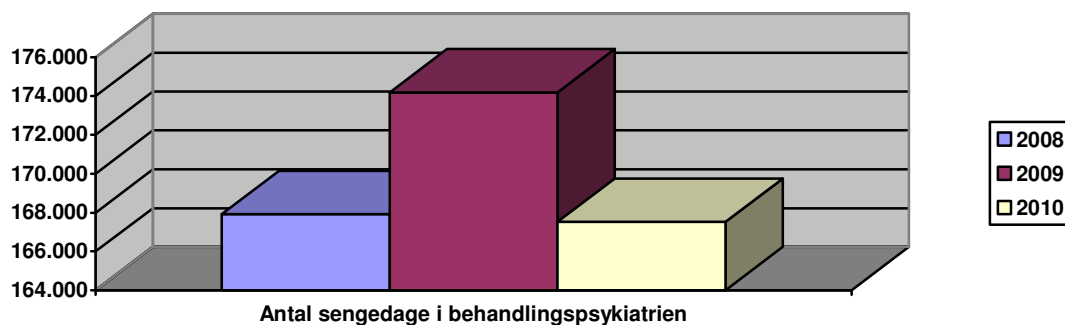
1. Antal sengedage i den stationære psykiatriske behandling.
2. Antal ambulante besøg og hjemmebesøg i den ambulante psykiatriske behandling.
3. Antal patienter i kontakt (målt i unikke CPR-numre).

Aktivitetsstal inkluderer aktivitet fra satspulje-projekter.

1. Antal sengedage.

Figur 1 illustrerer udviklingen i sengedage for behandlingspsykiatrien. I 2008 var der 167.920 sengedage. I 2009 steg antallet af sengedage til 174.189, mens der i 2010 var 167.527 sengedage. Faldet i antal sengedage fra 2009 til 2010 kan henføres til omstruktureringer fra stationær til ambulant psykiatri, som har reduceret antallet af senge i voksenpsykiatrien. Etableringen af Psykiatriens Hus i Silkeborg med døgn-dækkende ambulant tilbud har erstattet et psykiatrisk sengeafsnit. Ligeledes har udvidelse af ambulante tilbud i Viborg og Skive erstattet eksisterende døgnhuse.

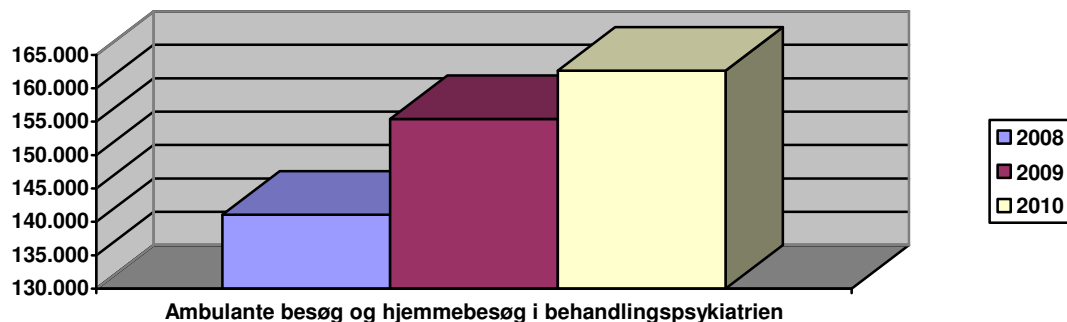
Figur 1: Udviklingen i sengedage 2008-2010 i behandlingspsykiatrien.



2. Antal ambulante besøg.

Figur 2 illustrerer udviklingen i ambulante besøg og hjemmebesøg i behandlingspsykiatrien. I 2008 var der 141.078 besøg. I 2009 steg antallet af besøg til 155.441, og i 2010 steg antallet af besøg 162.647. Samlet set er der tale om en stigning på 15 % over to år. Stigningen skyldes blandt andet en udvidelse af den ambulante behandling inden for angst og tvangs diagnoser, samt etablering af Psykiatriens Hus i Silkeborg og etablering af dagsbehandlingstilbud i Skive.

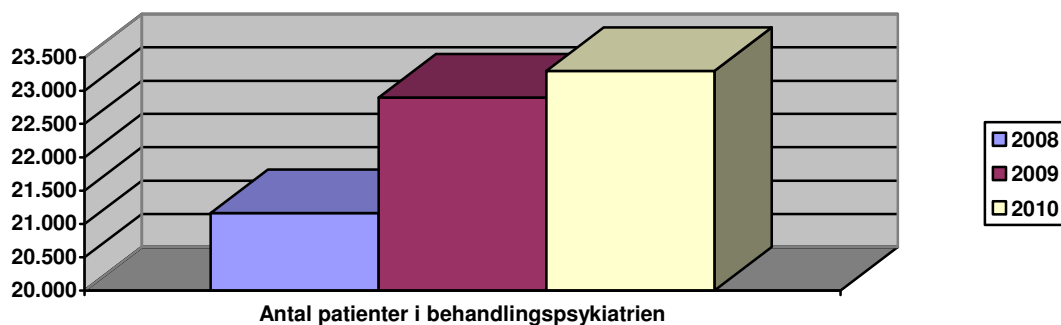
Figur 2: Udviklingen i ambulante besøg 2008-2010 i behandlingspsykiatrien.



3. Antal patienter (unikke cpr-numre).

Figur 3 illustrerer udviklingen i antal patienter i behandlingspsykiatrien fra 2008 til 2010. I 2008 var 21.166 patienter. I 2009 steg antallet af patienter til 22.899, og i 2010 steg antallet af patienter til 23.297. Fra 2008 til 2010 er antallet af patienter i behandlingspsykiatrien steget med 10 %.

Figur 3: Udviklingen i antal patienter 2008-2010 i behandlingspsykiatrien.



Udviklingen i produktivitet 2008-2010.

Udviklingen i produktivitet beskrives på to parametre:

1. Nettodriftsudgifter pr. patient (unikke cpr-numre)
2. Antal patienter pr. ansat.

I notatets beregning af udgifter per patient anvendes behandlingspsykiatriens nettodriftsudgifter tillagt bruttoudgifter til satspuljemidler.

Anvendelse af nettodriftsudgifterne er problematisk, da de ikke korrigerer for forskellige forhold fx udenregionale indtægter/udgifter, statslige indtægter, midler anvendt til forskning m.v.

Det korrekte vil være at anvende de tilrettede nettodriftsudgifter, som indberettes årligt til Sundhedsstyrelsen, og som tager højde for ovennævnte forhold. De tilrettede

nettodriftsudgifter for 2010 opgøres i april/maj 2011, hvorfor det ikke er muligt at anvende dette mål, såfremt udviklingen i 2010 skal medtages i beskrivelsen.

Det anbefales at behandlingspsykiatriens fremtidige rapportering af produktivitetsudviklingen sker på et regionsrådsmøde i august/september. Det vil sige første gang august/september 2012.

1. Udgifter pr. patient (unikke cpr-numre).

Tabel 1 viser en opgørelse af behandlingspsykiatrien nettodriftsudgifter tillagt bruttoudgifter til satspuljer i perioden 2008 til 2010. Opgørelsen er i faste priser (2010-P/L). I faste priser har der fra 2008 til 2010 været en stigning i nettodriftsudgifter tillagt udgifter til satspuljer på 4,3 %.

Tabel 1: Behandlingspsykiatri: driftsudgifter i mio. kr. 2008-2010

År	nettodriftsudgifter + udgifter til satspuljer (p/l 2010)	Indeks (2008 = 100)
2008	1.312,9	100
2009	1.390,7	106
2010	1.369,7	104

Kilder: Regnskabsbemærkninger 2008, 2009; Region Midtjylland

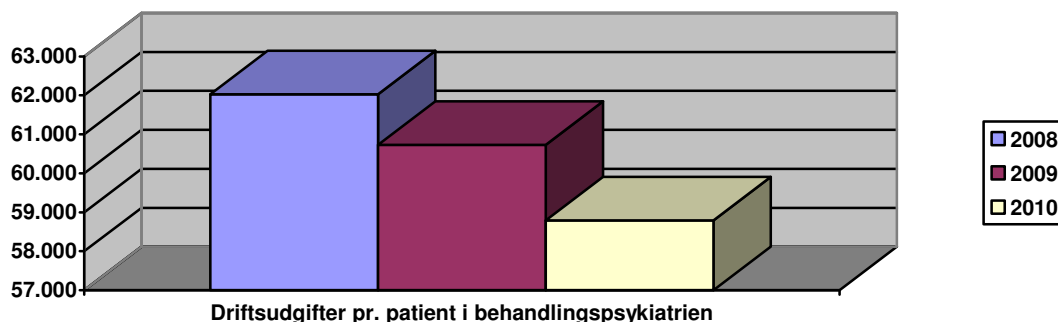
Udkast til regnskabsbemærkninger 2010; Region Midtjylland

*Driftsudgifterne er inklusiv udgifter til administration og satspulje-midler. Der er anvendt samme fremskrivningsprocenter som i regnskabsbemærkningerne: Fra 2008 til 2009: 3,7 % og fra 2009 til 2010: 3,1 %.

Figur 4 illustrerer udviklingen i nettodriftsudgifter i per patient fra 2008 til 2010. Udviklingen vises i faste priser (2010-P/L). I 2008 var nettodriftsudgiften per patient 62.029 kr. I 2009 faldt nettodriftsudgiften per patient til 60.733 kr. og i 2010 faldt nettodriftsudgiften per patient yderligere til 58.793 kr.

Fra 2008 til 2010 er der tale om et samlet fald i nettodriftsudgifterne per patient på 5,2 %.

Figur 4: Udviklingen i driftsudgifter pr. patient 2008-2010 i behandlingspsykiatrien (2010-p/l).



2. Antal patienter per ansatte medarbejdere (fuldtidsstillinger).

Tabel 2 viser forholdet mellem antallet af patienter i behandling og ansat sundhedspersonale målt i fuldtidsstillinger. Opgørelsen viser en stigning fra 12 patienter per sundhedspersonale årsværk i 2008, til 13 patienter per sundhedspersonale årsværk i 2009 og 2010.

Antallet af patienter pr. sundhedspersonale årsværk kan virke lavt, hvis der sammenlignes med somatikken. Behandlingspsykiatrien er karakteriseret ved meget forskellige behandlingsforløb. Nogle behandlingsforløb er forholdsvis korte og ukomplicerede. Andre er lange og komplekse patientforløb, som nødvendiggør en tværfaglig indsats, hvor patienter er i løbende kontakt med sundhedspersonalet og bliver tilset forskellige fagpersoner. Et behandlingsforløb kan eksempelvis omfatte to indlæggelser, seks ambulante besøg, to hjemmebesøg og seks blodprøver. Antallet af patienter pr. sundhedspersonale siger ikke noget om den konkrete aktivitet i forhold til den enkelte patient.

Danske Regioner's benchmark af psykiatrien bekræfter et lignende niveau i behandlingspsykiatrien i de andre regioner. Tabel 3 viser Region Midtjylland har det næsthøjeste antal patienter pr. ansat sundhedspersonale.

Tabel 2: antal patienter pr. ansatte fuldtidsstillinger i behandlingspsykiatrien

	Samlet Sundhedspersonale*	Antal patienter pr. ansat sundhedspersonale
2008	1.758	12
2009	1.819	13
2010	1.829	13

* Læger, stud. med. ansat som lægevikarer, psykologer, sygeplejersker, sosu-assistenten, plejere, plejehjemassistenter, ergoterapeuter, fysioterapeuter, socialrådgivere, omsorgsmedhjælpere, socialpædagoger, sygehjælpere, afspændingspædagoger, sundhedsmedhjælpere, farmaceuter & bioanalytikere.

Tabel 3: antal patienter pr. ansatte fuldtidsstillinger i behandlingspsykiatrien i 2009 opgjort på regioner.

Regioner	Antal patienter pr. ansat Sundhedspersonale
Region Nordjylland	11
Region Syddanmark	19
Region Sjælland	12
Region Hovedstaden	10
Region Midtjylland	13

Kilde: Udregnet på baggrund af oplysninger i Danske Regioner: "Benchmarking af Psykiatrien – herunder nøgletal for aktiviteten i 2009" 22f: tabel 4 & 5.

Udviklingen i den samlede målopfyldelse for NIP skizofreni.

Det nationale indikator projekt (NIP) handler om udvikling, afprøvning og implementering af indikatorer og standarder til vurdering af den sundhedsfaglige kvalitet af sundhedsvæsenets kerneydelser. Inden for behandlingspsykiatrien er der udviklet indikatorer og standarder for skizofreni behandlingen.

Tabel 3 gengiver en sumindikator for kvaliteten af skizofreni behandlingen. Den beskriver andelen af patientforløb som opfylder de krav som NIP stiller til en korrekt udredning og behandling af skizofreni på alle parametre.

I voksenpsykiatrien har der været en positiv udvikling i den faglige kvalitet af behandlingen af skizofreni. I 2008 opfyldte 62 % af patientforløbene kravene til behandling. I 2010 er det steget til 72 %, hvilket er 4 % over landsgennemsnittet.

I børne- og ungdomspsykiatrien er der fortsat en høj kvalitet i behandlingen af skizofreni. I 2008 opfyldte 95 % af patientforløbene kravene til behandling. I 2010 opfyldte 94 % af patientforløbene kravene til behandling.

Tabel 3: NIP sumindikator: andel i % af patientforløb som opfylder krav. Tal i parentes er landsresultatet.

	voksenpsykiatri	Børne- og ungdomspsykiatri
2008	62 (62)	95 (90)
2009	67 (66)	92 (94)
2010	72 (68)	94 (95)

Fra 2012 vurderer det nationale indikator projekt den sundhedsfaglige kvalitet af behandlingen af depression i behandlingspsykiatrien. Vurderingen af depressionsbehandlingen vil da supplere NIP Skizofreni som kvalitetsindikator i behandlingspsykiatriens opgørelse af aktivitet og produktivitet.

Konklusion.

Behandlingspsykiatrien har haft en positiv udvikling i produktiviteten fra 2008 til 2010.

- Nettodriftsudgifterne per patient er faldet 5,2 %
- Antallet af patienter i forhold til antal sundhedspersonale årsværk er steget fra 12 patienter pr. årsværk i 2008 til 13 patienter pr. årsværk i 2009 og 2010.
- Endvidere er kvaliteten af skizofreni behandlingen i voksenpsykiatrien forbedret betydeligt. I 2008 opfyldte 62 % af patientforløbene kravene til behandling. I 2010 opfyldte 72 % af patientforløbene kravene til behandling.